

MAJOROS ÁRON ZSOLT

PORTFÓLIÓ

2016 - 2020

"LÉLEKHATÁROK II."
témakör

SZEIFERT JUDIT

Transzcendens terek

Térélmény és testábrázolás Majoros Áron Zsolt szobrászatában

Majoros Áron Zsolt – Test-terek – Faur Zsófi Galéria, Budapest, 2019. V. 2–31.

Az írás megjelenik az Új Művészet májusi számában

Majoros Áron Zsolt (1982) számára, mint minden szobrász számára, a forma alapvető fontosságú, amely nem pusztán alak, hanem tartalmi értéket is hordoz. Szobrai általában fémből antropomorf figurák, amelyek a művész által megfogalmazott szándék szerint, sajátos hidat képeznek a klasszikus archaikus plasztikai gondolkodás és napjaik megújító, layerekből építkező képi-téri szemlélete között. A plasztikai hatásokat új anyagokkal és eszközökkel gazdagítja, az intenzitást színekkel, fénnel és árnyékkal, vagy akár vetítés effektusaival (Cím nélkül, 2019) is fokozza.

Szobrászatának alaptémája az ember és a tér, illetve az ember külső és belső tere közötti kapcsolódási pontok feltérképezése. Egyrészt alkotásai a szobrászat alapkérdéseit érintik, hiszen az elsődlegesen a térrel áll összefüggésben. Minden forma meghatározza a teret, amelyben létezik, és a körbejárható plasztikák átalakítják az őket befogadó környezetet. Ezáltal a szobrász, amikor alkot, egyben teret is teremt. Majoros az alkotó, a plasztika és a néző relációi szerint változó, mégis a szobor által meghatározott téri viszonylatokat alakít ki műveivel. Ugyanakkor figuráinak horizontális (Horizontok, 2012; Korlát, 2017) vagy vertikális (Töltődés, 2016; Boxer, 2018) „megnyitása” által a külső és belső terek, átjárhatósága, illetve egymásra hatása válnak főszereplőkké szobrain. Általuk olyan fogalmi kérdéseket is felvet, mint az egyetemes és a személyes, illetve az intim és a publikus határai, azok átlépésének kérdései, és a határok tágításának vagy szűkítésének lehetséges következményei. Nagyon aktuális problémafelvetés ez mai, virtuális terekkel tovább tágított világunkban. Ehhez nem is választhatna jobb formai megoldást, mint a digitális rétegektől kölcsönzött szeletek (Büsztt, 2014; Woman, 2015; Man, 2016), vagy a pixelekre emlékeztető körök alkalmazását (Szóródás, 2016; Gyűjtemény, 2017). Mindkét esetben azonos formájú, kissé eltérő méretű alkotóelemek (körök vagy szeletek) ismétlődéséből építi fel szobrait.

A test ábrázolása már az ókortól kezdve egyet jelent az emberábrázolással. Az emberi test megjelenítésének módja változik, mindig az adott kor ideáljához igazodik. A test ábrázolása a korszak embereszményének metaforája. Az emberábrázolások története nem más, mint a testábrázolások sorozata. Ahogy Hans Belting írja: „Az ember olyan, ahogyan a testben megjelenik. A test maga is egy kép, még mielőtt újraalkotnák a képben. [...] Az ember-test-kép háromszög nem oldható fel, ha csak nem akarjuk elveszíteni mindhárom vonatkoztatási pontot.”

Majoros Áron Zsolt saját megfogalmazása szerint, szoboralakjai egyéniség nélküli, arctalan figurák: a „tömeg-emberek” prototípusai, egyfajta „emberszabványok” – amelyekről csak annyit tudhatunk meg, hogy férfiak, vagy nők. Ez igaz nem csak egész alakos kompozícióira, de két kiállított mellszobra, a férfi-portré karakterjegyeit szinte legyaluló Büsztt (2014) és a nő arcvonásait elnagyoló Lady (2016) esetében is.

De ahány ember, annyi különböző egyéniség, egyedi tartalom. Majoros szándékosan sematizált szobrainak egyik fontos küldetése éppen ezeknek az egyediségeknek a feltárása. Rámutatnak, hogy az arctalannak észlelet tömeg valójában egyéniségekből áll.

A test ábrázolása egyenlő az ember ábrázolásával, ami végső soron egyet jelent a személyiség ábrázolásával. Majoros prototípus figuráinak testhelyzetével, gesztusaival segíti az értelmezést, de még inkább azáltal, hogy megnyitja őket. Szobrainak belsejében nem a zsigereket látjuk. Ezzel még szemléletesebben helyet ad a szervek fizikai tere helyett azoknak a szellemi, lelki tartalmaknak, amelyek különbözővé, egyedivé tesznek minket. Ezeket tükrözi vissza a külsőnk is, nem fiziognómiai, hanem érzelmi vonatko-

zásban. A test így maga is egy képpé válik. A róla alkotott műalkotás pedig a kép leképezésévé.

Majoros Áron Zsolt alkotásain (elsősorban a szeletekkel) a virtuális világ irányába megnyitott személyes tér egyben lehetőséget is kínál a valós térből, illetve a valódi testünkől való menekülésre is. Ha viszont ezt a menekülést számításba vesszük, akkor az azt előfeltételezi, hogy kell lennie valaminek (nevezhetjük léleknek vagy szellemnek), ami ki akar, vagy ki tud onnan szabadulni. Majoros ars poetica szerint a testet és a test-hiányt megformálva, az emberi alak autentikus megjelenítési lehetőségeit kutatva valójában ezt a szellemi, lelki tartalmat keresi. Nem biológiai értelemben boncol, hanem hiányokat képezve feltárja a szobrok látszólag üres belső tereit. Az üres részeket először is azok a térszegmensek töltik meg, amelyeket ezek az áttetsző szeletek a kiállítási terükből kimetszenek. A szobrok tehát a kiállítási miliónek, és abban a nézők mozgásának, helyzetének megfelelően változnak. Egészen más, ha szabadban, vagy ha belső térben, és azon belül is más, ha egy klasszikus múzeum, illetve galéria falain belül, esetleg köznapi környezetben kerül elhelyezésre egy-egy ilyen szobor. Körbejárhatóságuk révén nézőpontunk változtatásával alakul nem csak a plasztikák nézete, de a körülvevő térből „áteresztett” tartalom szerinti vizuális élmény. Ez a művek elsődleges jelentése is egyben. Hiszen alapvetően mi is alkalmazkodunk a körülöttünk lévő világhoz, befolyásol minket létezésünkben mindaz, ami körülvesz a hétköznapijainkban. Ugyanakkor saját igényeink szerint mi is alakítjuk környezetünket. Ez a kölcsönhatás az, ami a műalkotások és a nézők viszonyát általában is jellemzi. Majoros szobrai esetében ez a szándék felerősödik, ami a befogadók egyénekenként eltérő interpretációiban érhető tetten. Mindenki mást lát ezekben a transzparens közzel megnyitott szobrokban. Mindenki a saját értékrendje, érzelmei, személyiségjegyei által interpretálja ezeket a fémlemezektől zárt, valamint a szünetek vagy hiányok nyitott szeleteiből váltakozva épülő figurális szobrokat.

A szünetek, akár a beszéd közbeni csöndek éppolyan fontosak és jelentéssel, jelentőséggel bírnak. De ezt a nézőknek egyénekenként kell megéreznie, és maga számára értelmeznie, megfejtenie. A vertikális vagy horizontális szeletek közé ékelődő szünetek hordozzák (rejtik, vagy még inkább tárják fel) a szobrokban rejlő üzenetet.

A látszólagos ürességgel irányítják rá a belső értékekre a figyelmet. A szemlélők, befogadók a szobrokat körbejárva, előttük állva mintegy rá vannak „kényszerítve”, hogy saját gondolataikra, érzéseikre koncentrálnak. Egyfajta meditáció ez. Ez az elmélyülés szükséges ahhoz, hogy átjussunk a műalkotások által kínált átjárón, kapun, ami kiszakít a mindennapok korlátolt világából, és megnyitja előttünk azt a végtelen univerzumot, amit művészetnek nevezünk. Címével is, de még inkább megformálásával utal erre a ketősségre a Korlát (2017) című alkotás. A szobrot négy oldalról láthatatlan síkok határolják, amik csak a testet zárják korlátok közé, a lélek és a szellem szabadon áramlanak. Az egyenes, nyílt tartás, és a kifelé forduló fej büszkeségről és a külvilágra irányuló nyitottságról árulkodik. A nyugodt, harmóniát árasztó alak zárt tömbje vízszintes szeletekkel tagolt, így maga a kompozíció is a zártság és a nyitottság dualitását hangsúlyozza.

A művészet új távlatokat, jelen esetben konkrétan tereket ad számunkra, transzcendens élményt kínál. A transzcendencia eredeti jelentése válik itt konkrétan érzékelhetővé, hiszen maga a szó a latin *transcendo* igéből származik, ami azt jelenti, hogy átlép, áttér, átkel. A transzcendencia általánosságban olyan valóságot jelöl, amelynek megismeréséhez az embernek át kell lépnie köznapi értelemben vett határait. Majoros Áron Zsolt szobrai ebben az átlépésben segítenek. Spirituális átjárók. Általuk megszűnnek a határok hétköznapi és transzcendens, profán és szakrális, virtuális és valóságos, külső és belső, személyes és egyetemes, sőt születés és halál között is.

Majorost szobrai megalkotásakor az emberi test mint burok foglalkoztatja, amely meghatározza az ember bölcsőtől a koporsóig terjedő vonatkoztatási rendszerét. Ugyanakkor mint plasztikák elsősorban téri viszonyokat modelleznek. Teret teremtenek, helyi értéket jelölnek, helyzetbe hoznak. Kijelölik azt a helyet, amit emberi létünk számunkra is determinál. Külsőleg uniformizált emberalakjai arra mutatnak rá, hogy függetlenül attól, hogy belül milyen eltérőek is vagyunk, illetve hogy a két végpont között mennyi időnk van, vagy mi történik velünk – a születés és a halál egyetemesen érvényes mindenkire.

Töltődés
2016
inox
210 x 57 x 57cm

Háziasszony
2016
acél
170 x 70 x 90cm

Man
2016
acél
85 x 30 x 25cm

ÉLŐ GYŰJTEMÉNY
LIVING COLLECTION

Korlát
2017
inox
80 x 45 x 35cm
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

Csillagnéző
2017
acél
100 x 25 x 20cm

Metszet
2018
acél
180 x 50 x 50cm

Ék
2017
acél
220 x 40 x 30cm

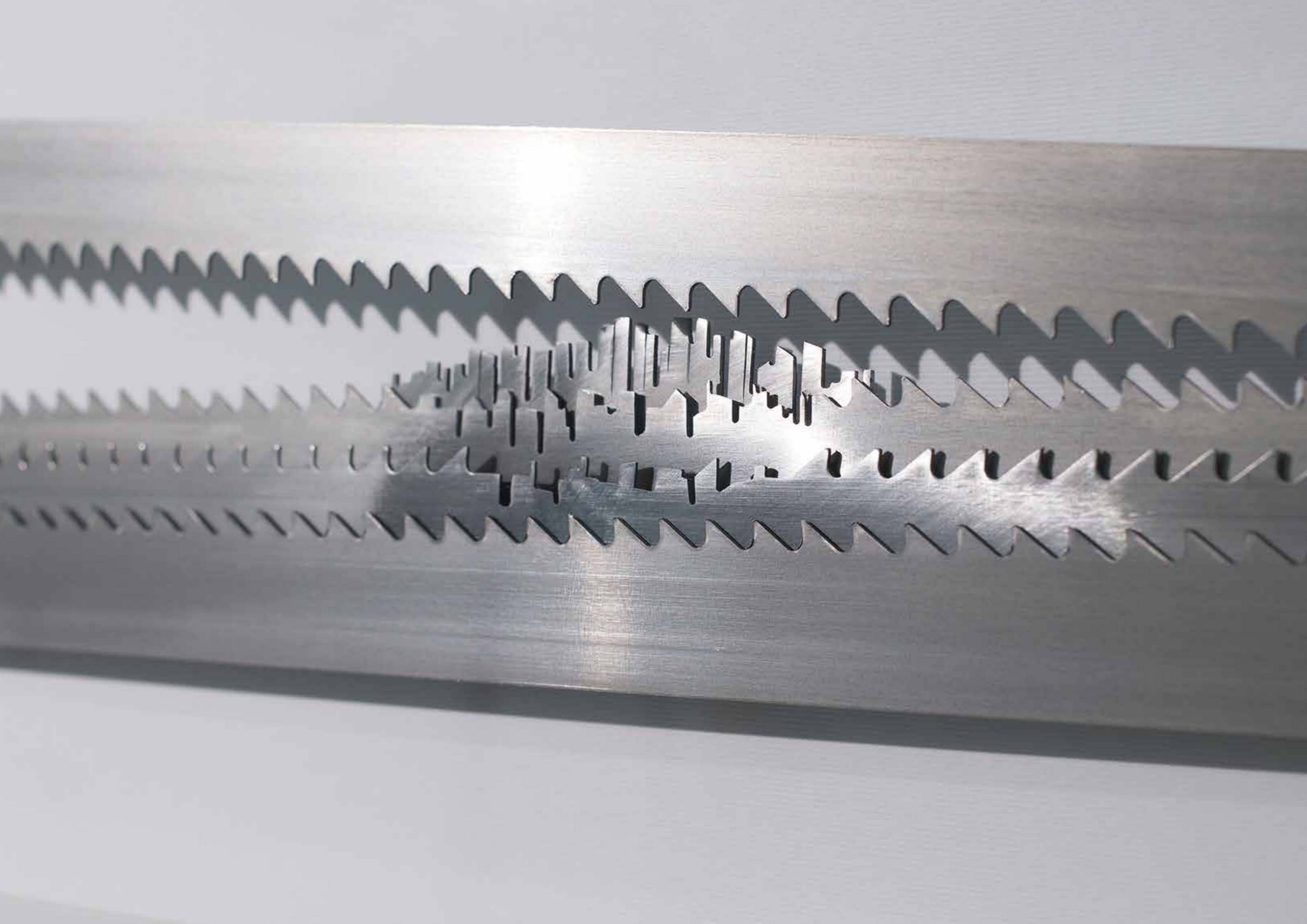
Boxoló
2018
acél
100 x 25 x 20cm

Gyűjtemény
2017
acél
175 x 100 x 60cm

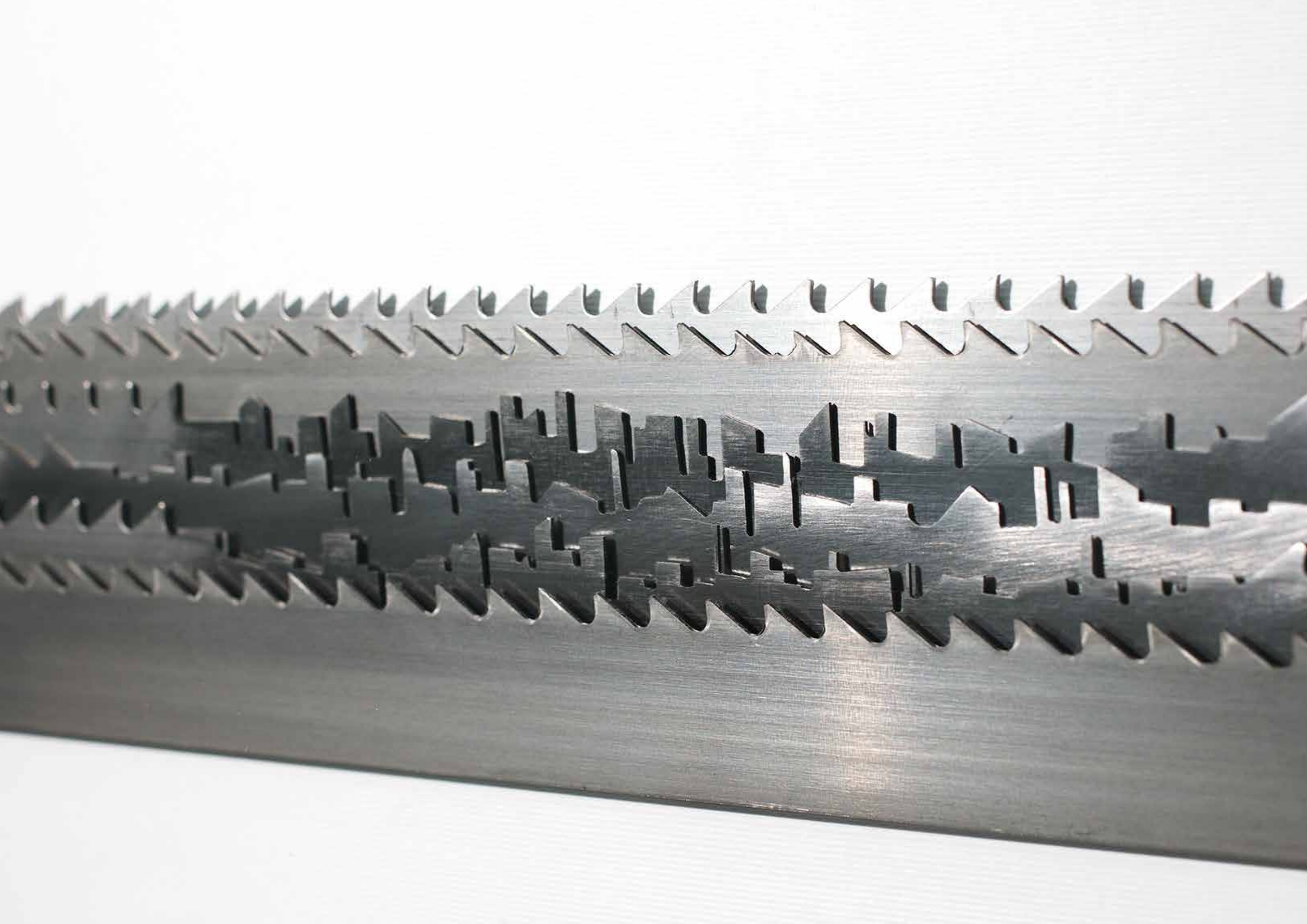
John Doe 2004

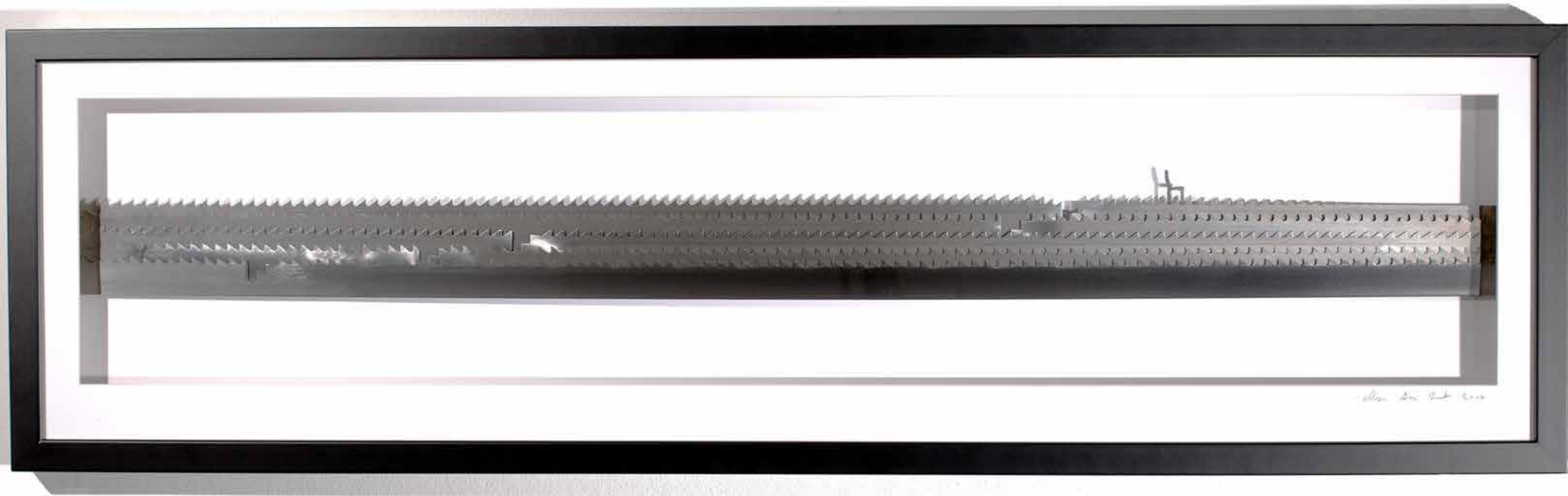

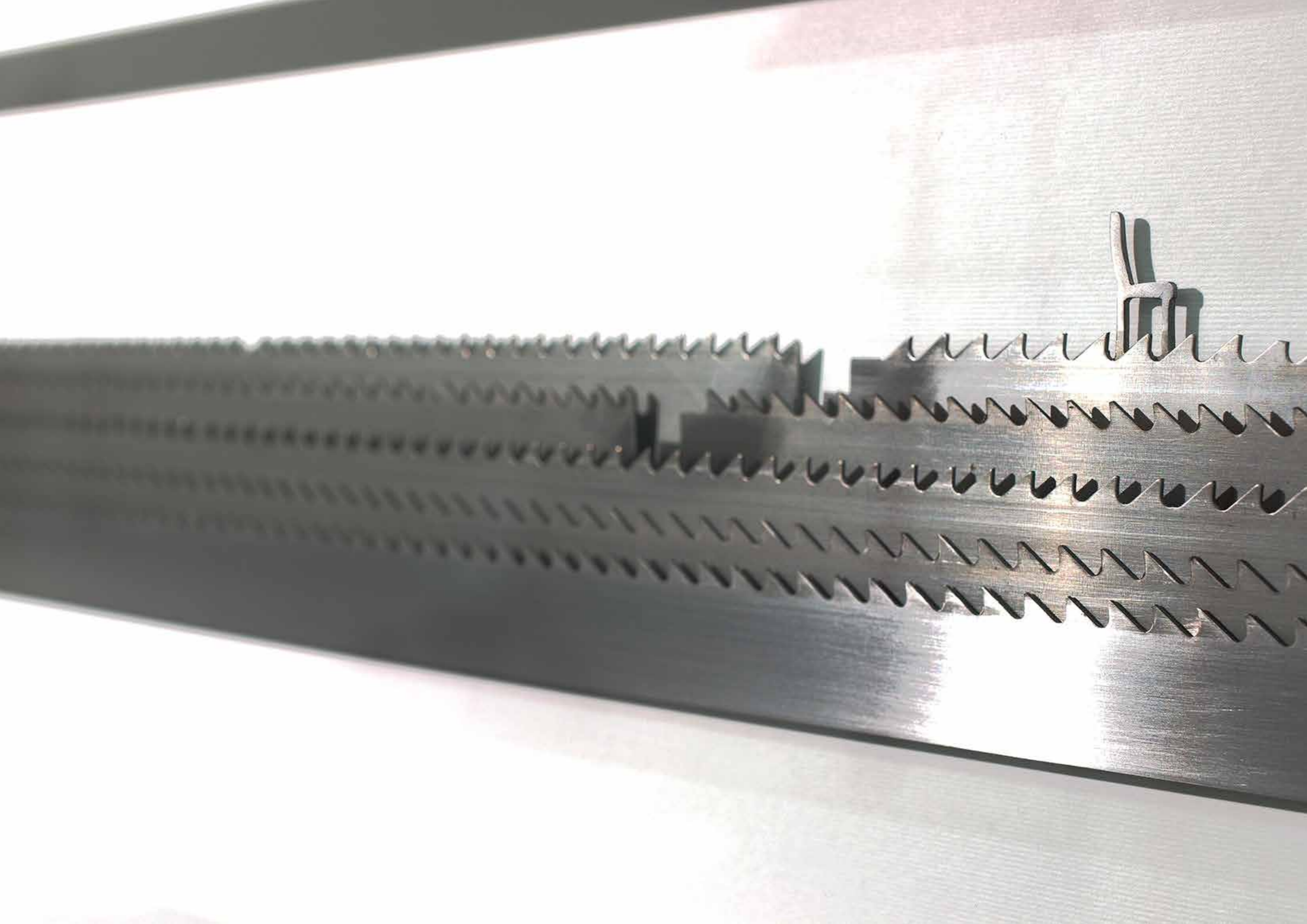
David H. Kim 2011

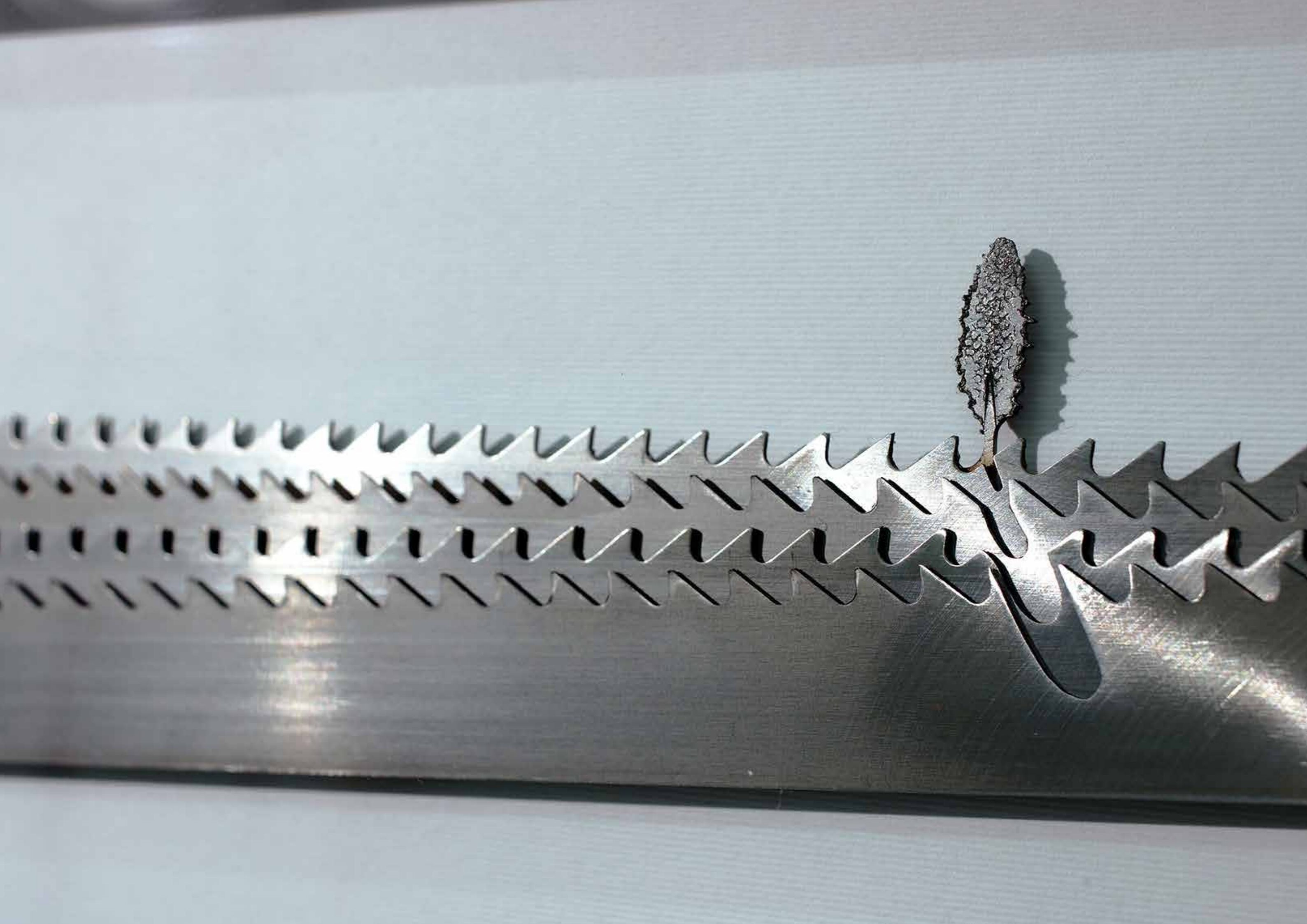

John Deere

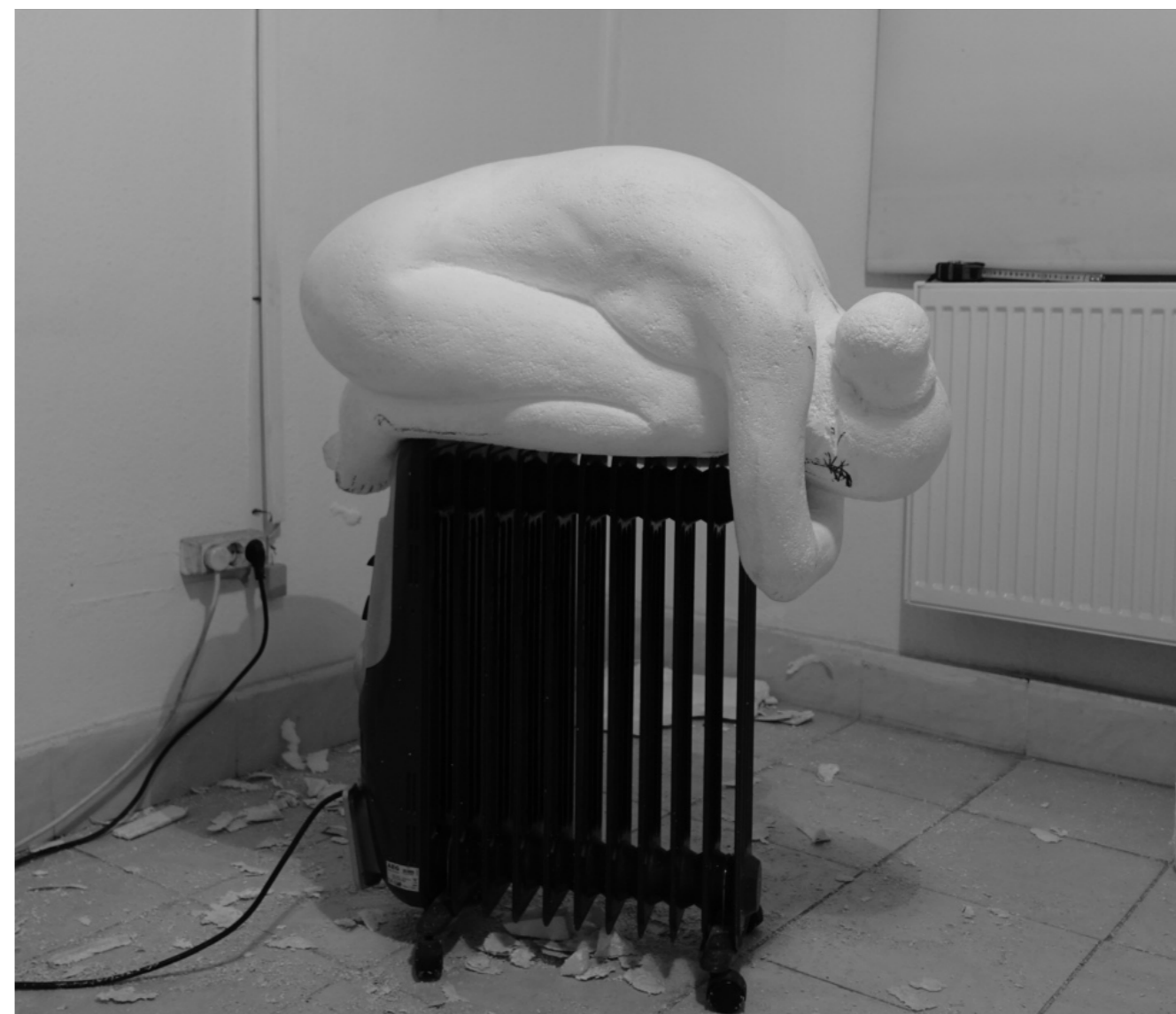
David La Salle 2009

Ybl portré
2018
acél
240 x 220 x 10cm

Ybl Ház, Budapest

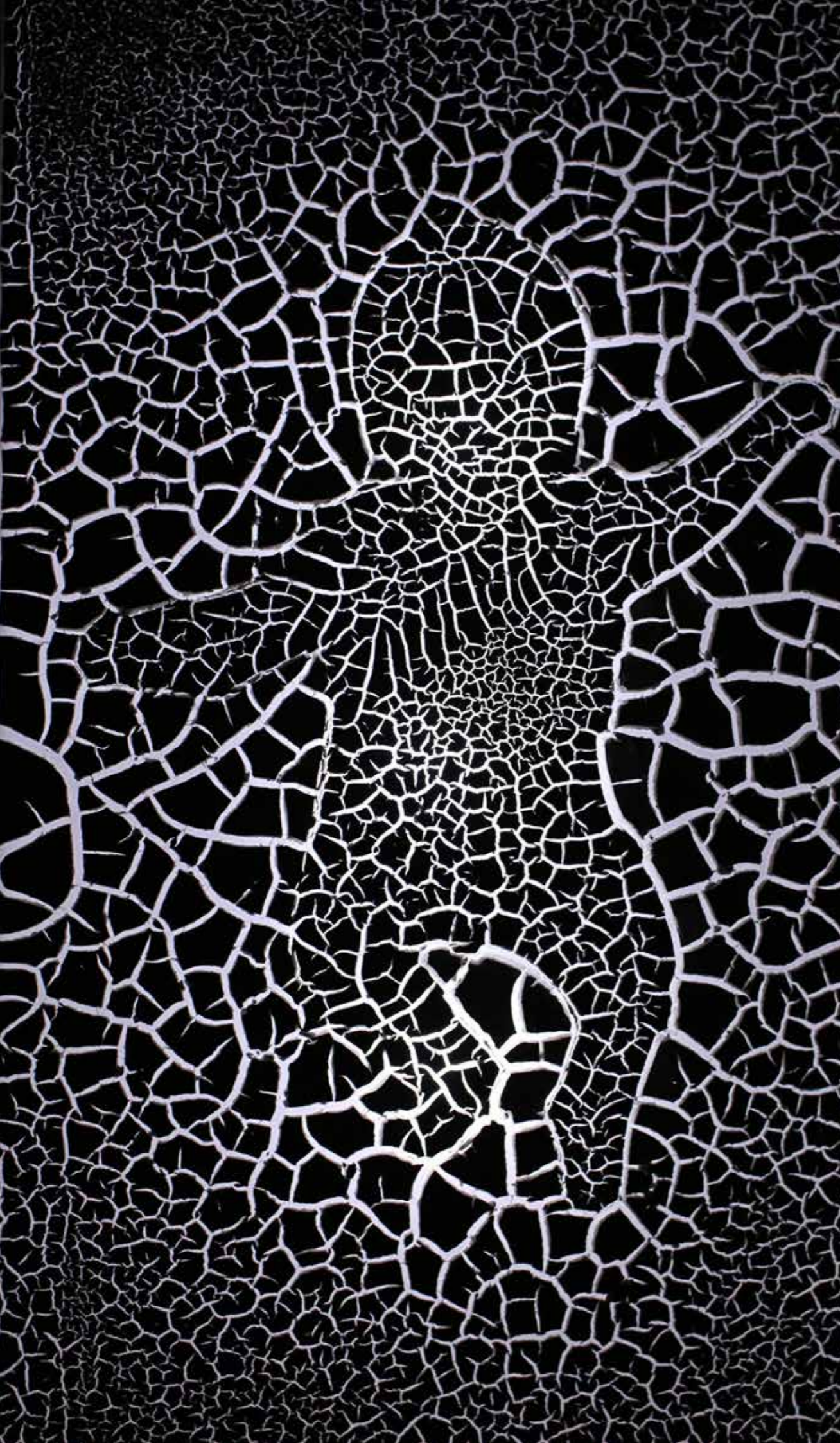

Koncentráció
2018
munka-kép
acél
75 x 60 x 42cm

Bölcsők
társzerző: Mayer Éva
2018
hang installációval
acél
változó méret

Bölcsök
társzerző: Mayer Éva
2018
hang installációval
acél
változó méret

Hatás
2019
kompozit
250 x 50 x 40cm
Ybl Ház, Budapest

Áldó Mária
2020
inox
290 x 50 x 60 cm

M86 autópálya, Sopronnémedi

Pléh Krisztus
2020
inox
310 x 130 x 30 cm
M86 autópálya, Sopronnémedi